

Abstrakt

Inhalační podání léčiv v terapii obstrukčních chorob plic

Autor: Nikola Obertová ¹

Vedoucí diplomové práce: Josef Malý ¹

¹Katedra sociální a klinické farmacie, Farmaceutická fakulta v Hradci Králové, Univerzita Karlova

Úvod a cíl: Chronické respirační nemoci představují narůstající zdravotní problém. Podání léčiv je realizováno ve většině případů inhalačně. Správné provedení inhalační techniky má proto zásadní význam v redukci symptomů a poskytování adekvátní terapie. Cílem práce bylo posoudit úroveň inhalační techniky u pacientů seniorského věku v prostředí domovů s pečovatelskou službou a úroveň znalostí a zapojení ošetřovatelů při poskytování rad v oblasti inhalační techniky.

Metodika: Sběr údajů probíhal od července do září 2016 v 18 domovech s pečovatelskou službou v jižním Walesu ve Velké Británii. Probíhal kontinuálně ve dvou větvích. Hodnocený soubor tvořili jak pacienti (rezidenti), u kterých byla diagnostikována asthma bronchiale nebo chronická obstrukční plicní nemoc starší 65 let, tak ošetřovatelé, kteří poskytovali rady ohledně inhalační techniky rezidentům. Návštěvy domovů byly rozděleny do tří částí (u obou typů subjektů). První část představovalo řízené interview podle předem sestavených dotazů za využití dvou typů dotazníků. Druhá část návštěvy sestávala z praktického měření IT za použití přístroje Vitalograph AIM^{TM}. Třetí částí byla edukace obou typů zúčastněných subjektů v oblasti správné IT. Údaje získané prostřednictvím řízených interview a výstupy použitého elektronického monitorovacího zařízení (Vitalograph AIM^{TM}) byly převedeny do elektronické podoby a zpracovány metodami deskriptivní statistiky a vybraného neparametrického statistického testu.

Výsledky: Celkový počet všech rezidentů v domovech byl 575. Sledované plicní nemoci byly diagnostikovány u 8,7 % rezidentů. Studie se zúčastnilo 18 rezidentů. U sedmi byla rozvinutá asthma bronchiale, u devíti chronická obstrukční plicní nemoc, ve dvou případech se rozvinuly obě nemoci. Průměrná úroveň inhalační techniky byla suboptimální. Pro inhalátory suchého prášku odpovídala hodnotě 1,9; v případě tlakových aerosolových dávkovačů hodnotě 2,3 (1-Optimal, 2-Suboptimal, 3-Fail). Druhé větve studie se zúčastnilo 27 ošetřovatelů (odpovídá 49 % oslovených ošetřovatelů). Polovina z nich (51,8 %) prokázala nedostatečné znalosti spojené s inhalační technikou a inhalátory.

Závěr: Výsledky poskytly informace o suboptimální úrovni inhalační techniky u rezidentů seniorského věku v domovech s pečovatelskou službou a o aktivní účasti ošetřovatelů na poskytování rad ohledně inhalační techniky. Znalosti ošetřovatelů spojené s inhalační technikou a inhalátory byly téměř u každého druhého ošetřovatele nedostatečné. Nabízí se proto nácvik inhalační techniky u všech pacientů a vytvoření efektivního systému kontinuálního vzdělávání ošetřovatelů.

Klíčová slova: Inhalační podání léčiv, obstrukční choroby plic, adherence